

GIẢI PHÁP LỰA CHỌN HỆ THỐNG HOẠCH ĐỊNH NGUỒN LỰC DOANH NGHIỆP (ERP) TỐI ƯU

● LÊ THỊ HUYỀN

Khoa Quản trị và Marketing, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật công nghiệp

TÓM TẮT:

Trong kỷ nguyên số, việc áp dụng các hệ thống hoạch định nguồn lực doanh nghiệp (ERP) trở thành yếu tố then chốt giúp doanh nghiệp nâng cao năng suất, tối ưu hóa quy trình vận hành và tăng khả năng cạnh tranh. Tuy nhiên, với sự đa dạng về phần mềm ERP trên thị trường cùng sự khác biệt về quy mô, lĩnh vực và chiến lược phát triển, việc lựa chọn một hệ thống ERP phù hợp luôn là bài toán khó đối với các nhà quản lý. Bài viết này trình bày tổng quan về ERP, phân tích các tiêu chí lựa chọn hệ thống phù hợp, đồng thời đề xuất các giải pháp giúp doanh nghiệp đưa ra quyết định tối ưu, đảm bảo tính hiệu quả và bền vững trong triển khai.

Từ khóa: ERP, hoạch định nguồn lực doanh nghiệp, chuyển đổi số, lựa chọn phần mềm, tối ưu hóa vận hành.

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh cạnh tranh toàn cầu ngày càng gay gắt, các doanh nghiệp không chỉ phải nâng cao năng suất lao động mà còn cần tinh gọn bộ máy, quản lý hiệu quả và thích ứng linh hoạt với biến động thị trường. Một trong những giải pháp công nghệ được quan tâm và ứng dụng rộng rãi hiện nay là hệ thống hoạch định nguồn lực doanh nghiệp (ERP - Enterprise Resource Planning). Đây là công cụ quản trị tổng thể, tích hợp các phòng ban và chức năng khác nhau trong doanh nghiệp trên một nền tảng duy nhất như tài chính, kế toán, nhân sự, sản

xuất, kho vận, mua hàng, bán hàng,... giúp tối ưu hóa dòng thông tin và quy trình xử lý. Tuy nhiên, trên thị trường hiện nay có hàng trăm giải pháp ERP với nhiều quy mô, chi phí, công nghệ và cách thức triển khai khác nhau, từ các hệ thống quốc tế như SAP, Oracle, Microsoft Dynamics cho đến các giải pháp nội địa như Bravo, FAST, Effect,... Việc lựa chọn hệ thống ERP phù hợp không chỉ ảnh hưởng đến chi phí đầu tư, mà còn quyết định sự thành bại trong quá trình chuyển đổi số của doanh nghiệp. Một giải pháp không phù hợp có thể khiến doanh nghiệp lãng phí thời gian, nguồn lực, thậm chí phải

triển khai lại từ đầu. Do đó, nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng và giải pháp lựa chọn ERP tối ưu là vô cùng cấp thiết trong bối cảnh hiện nay.

2. Tiêu chí lựa chọn hệ thống ERP tối ưu

Hệ thống ERP là một phần mềm tích hợp các chức năng quản lý chính trong doanh nghiệp. Mục tiêu của ERP là cung cấp một cái nhìn toàn diện, thời gian thực về các hoạt động vận hành thông qua cơ sở dữ liệu trung tâm. ERP hỗ trợ quản lý tài chính, sản xuất, chuỗi cung ứng, nhân sự, quan hệ khách hàng, giúp giảm thiểu sai sót, tăng hiệu quả và ra quyết định dựa trên dữ liệu.

Việc lựa chọn một hệ thống ERP phù hợp với doanh nghiệp là một quyết định chiến lược mang tính sống còn, bởi nếu triển khai đúng đắn, hệ thống ERP không chỉ giúp tối ưu hóa quy trình nội bộ mà còn gia tăng khả năng cạnh tranh trên thị trường. Tuy nhiên, để lựa chọn được một giải pháp ERP tối ưu, doanh nghiệp cần xem xét một loạt các tiêu chí quan trọng. Trước hết, tiêu chí cốt lõi và nền tảng nhất là mức độ phù hợp giữa hệ thống ERP với chiến lược phát triển và mô hình kinh doanh cụ thể của doanh nghiệp. Mỗi doanh nghiệp đều có đặc thù riêng về ngành nghề, quy trình sản xuất, cấu trúc tổ chức và mục tiêu phát triển dài hạn, vì vậy một hệ thống ERP hiệu quả phải đảm bảo khả năng thích ứng với những đặc thù đó. Chẳng hạn, một doanh nghiệp sản xuất cần ERP có khả năng quản lý chuỗi cung ứng và theo dõi quy trình sản xuất theo thời gian thực, trong khi doanh nghiệp dịch vụ lại cần tập trung vào tính năng quản lý nhân sự và chăm sóc khách hàng.

Tiếp theo, một tiêu chí quan trọng không kém là tính linh hoạt và khả năng tùy biến của hệ thống ERP. Trong quá trình vận hành, các doanh nghiệp thường xuyên điều chỉnh quy trình làm việc để phù hợp với thị trường và yêu cầu của khách hàng. Do đó, hệ thống ERP cần có khả năng cấu hình và mở rộng linh hoạt theo thời gian mà không ảnh hưởng đến hoạt động tổng thể. Hệ thống càng dễ tùy chỉnh sẽ càng dễ thích nghi với thay đổi, giúp doanh nghiệp tiết kiệm thời gian và chi phí điều chỉnh. Tính linh hoạt này đặc biệt cần thiết đối với các doanh nghiệp vừa và nhỏ, nơi thường xuyên thay đổi để thích ứng với thị trường.

Một yếu tố không thể bỏ qua là chi phí đầu tư và tổng chi phí sở hữu (Total Cost of Ownership -

TCO). Đây là điểm mà nhiều doanh nghiệp dễ bị đánh lừa nếu chỉ nhìn vào chi phí ban đầu mà bỏ qua các chi phí liên quan sau khi triển khai như chi phí bảo trì, cập nhật phần mềm, đào tạo người dùng, và hỗ trợ kỹ thuật. Việc đánh giá toàn diện chi phí cần được đặt trong mối tương quan với giá trị mà hệ thống ERP có thể mang lại trong dài hạn. Một hệ thống có chi phí cao nhưng đem lại hiệu quả rõ rệt về quản trị và tăng trưởng, vẫn xứng đáng đầu tư hơn một giải pháp giá rẻ nhưng hoạt động thiếu ổn định và khó mở rộng.

Về mặt công nghệ, hệ thống ERP cần có khả năng tích hợp tốt với các phần mềm hoặc hệ thống hiện có trong doanh nghiệp như phần mềm kế toán, CRM, hệ thống kho vận, bán hàng trực tuyến,... Điều này không chỉ giúp tiết kiệm thời gian đồng bộ dữ liệu mà còn tạo ra một hệ sinh thái thông tin đồng nhất, hỗ trợ ra quyết định nhanh chóng và chính xác. Việc tích hợp này cần đảm bảo khả năng mở rộng trong tương lai khi doanh nghiệp phát triển và cần kết nối thêm các hệ thống mới. Ngoài ra, kiến trúc công nghệ hiện đại như điện toán đám mây, AI, phân tích dữ liệu lớn cũng là những điểm cộng lớn giúp doanh nghiệp tận dụng các lợi thế công nghệ mới một cách hiệu quả.

Bên cạnh đó, giao diện người dùng và trải nghiệm sử dụng là yếu tố ảnh hưởng trực tiếp đến mức độ tiếp nhận và hiệu quả sử dụng hệ thống ERP trong thực tế. Một giao diện thân thiện, trực quan sẽ giúp người dùng dễ làm quen, giảm thời gian và chi phí đào tạo. Đặc biệt đối với các doanh nghiệp có đội ngũ nhân viên chưa quen với các công nghệ số, sự thân thiện của hệ thống sẽ quyết định tỷ lệ ứng dụng thành công. Đồng thời, hệ thống cần có các báo cáo linh hoạt, hỗ trợ đa ngôn ngữ, phù hợp với người dùng ở các cấp độ khác nhau trong doanh nghiệp.

Không thể không nhắc đến chất lượng dịch vụ và hỗ trợ kỹ thuật từ nhà cung cấp hệ thống ERP. Đây là yếu tố đảm bảo tính bền vững của quá trình vận hành sau khi triển khai. Một nhà cung cấp uy tín sẽ có đội ngũ kỹ thuật chuyên nghiệp, phản hồi nhanh chóng khi xảy ra sự cố, đồng thời cung cấp các dịch vụ bảo trì, cập nhật hệ thống định kỳ. Đặc biệt, kinh nghiệm triển khai ERP cho các doanh nghiệp cùng ngành là một điểm cộng rất lớn, vì điều đó chứng tỏ nhà cung cấp đã hiểu rõ yêu cầu và đặc thù của lĩnh vực đó.

Cuối cùng, nhưng không kém phần quan trọng, là yếu tố bảo mật và an toàn dữ liệu. ERP là hệ

thống lưu trữ rất nhiều thông tin nhạy cảm của doanh nghiệp, bao gồm dữ liệu tài chính, thông tin khách hàng, thông tin nhân sự,... Vì vậy, hệ thống cần có các lớp bảo mật đa tầng, phân quyền người dùng rõ ràng, khả năng sao lưu và phục hồi dữ liệu hiệu quả. Đặc biệt trong bối cảnh gia tăng các mối đe dọa mạng hiện nay, việc lựa chọn một hệ thống ERP đáp ứng được các tiêu chuẩn bảo mật quốc tế là yêu cầu bắt buộc để bảo vệ tài sản thông tin của doanh nghiệp.

Tóm lại, lựa chọn hệ thống ERP tối ưu không chỉ đơn thuần là chọn một phần mềm tốt mà còn là quyết định mang tính chiến lược, ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả vận hành và định hướng phát triển của doanh nghiệp trong dài hạn. Các tiêu chí lựa chọn cần được đánh giá toàn diện và cụ thể, từ chiến lược kinh doanh, chi phí, công nghệ, đến yếu tố con người và bảo mật, nhằm đảm bảo tính khả thi và thành công của quá trình chuyển đổi số.

3. Giải pháp lựa chọn hệ thống ERP hiệu quả

Để đảm bảo việc triển khai hệ thống hoạch định nguồn lực doanh nghiệp (ERP) thành công và mang lại hiệu quả lâu dài, các doanh nghiệp cần thực hiện một loạt giải pháp chiến lược và đồng bộ, bắt đầu từ bước chuẩn bị nội bộ cho đến triển khai và vận hành sau khi hoàn tất. Trước tiên, doanh nghiệp cần tiến hành đánh giá một cách toàn diện hiện trạng quản lý, phân tích các điểm mạnh, điểm yếu trong quy trình hiện tại để xác định rõ nhu cầu thực tế và kỳ vọng đối với hệ thống ERP. Điều này giúp xây dựng được yêu cầu chức năng chi tiết và phù hợp, tránh việc đầu tư dàn trải hoặc lựa chọn giải pháp không đáp ứng được yêu cầu cốt lõi.

Tiếp theo, cần thành lập một nhóm dự án ERP chuyên trách bao gồm đại diện từ các phòng ban chính như kế toán, nhân sự, sản xuất, IT và sự chỉ đạo trực tiếp từ ban lãnh đạo. Nhóm này có vai trò cầu nối, vừa đảm bảo tiếp nhận và truyền tải các yêu cầu thực tiễn, vừa kiểm soát tiến độ, chất lượng trong suốt quá trình triển khai. Ngoài ra, sự cam kết của ban lãnh đạo là yếu tố không thể thiếu, bởi nó quyết định mức độ ưu tiên, phân bổ nguồn lực và tạo động lực cho toàn bộ tổ chức đồng lòng chuyển đổi.

Trong quá trình tìm kiếm và lựa chọn nhà cung cấp giải pháp ERP, doanh nghiệp nên tiến hành lập danh sách rút gọn các đối tác có kinh nghiệm triển khai ERP trong cùng lĩnh vực hoạt động. Việc lựa chọn không nên chỉ dựa vào yếu tố chi phí, mà cần

đánh giá tổng thể về năng lực tư vấn, công nghệ nền tảng, khả năng tùy chỉnh và tích hợp với hệ thống hiện có, cũng như dịch vụ hỗ trợ sau triển khai. Việc yêu cầu trình diễn (demo) phần mềm và thử nghiệm thực tế (pilot) trong một bộ phận nhỏ là giải pháp thiết thực giúp đánh giá tính phù hợp trước khi triển khai toàn bộ. Ngoài ra, doanh nghiệp cũng cần yêu cầu các bản mô tả chi tiết về lộ trình triển khai, thời gian đào tạo và kế hoạch chuyển giao kỹ thuật từ nhà cung cấp.

Một trong những thách thức lớn trong triển khai ERP là thay đổi thói quen làm việc và tiếp nhận công nghệ mới của nhân viên. Vì vậy, doanh nghiệp cần xây dựng một kế hoạch quản lý thay đổi rõ ràng, bao gồm hoạt động đào tạo, truyền thông nội bộ và hỗ trợ liên tục. Tổ chức các khóa tập huấn cho từng nhóm người dùng, từ quản lý đến nhân viên vận hành, giúp họ hiểu được lợi ích của hệ thống mới và cách thức sử dụng hiệu quả. Đồng thời, doanh nghiệp cần duy trì cơ chế phản hồi hai chiều để xử lý nhanh các vướng mắc phát sinh trong quá trình áp dụng thực tế.

Ngoài ra, yếu tố bảo mật dữ liệu và khả năng sao lưu - phục hồi hệ thống cũng cần được chuẩn bị kỹ lưỡng. ERP là trung tâm dữ liệu vận hành của cả doanh nghiệp, vì vậy cần đảm bảo hệ thống có các lớp bảo mật phù hợp, phân quyền rõ ràng, đồng thời được đặt trên hạ tầng an toàn như máy chủ riêng, dịch vụ đám mây tin cậy hoặc trung tâm dữ liệu đạt chuẩn. Việc kiểm tra an ninh định kỳ, có chính sách bảo vệ dữ liệu đầu vào và đầu ra là cần thiết để tránh rủi ro mất dữ liệu hoặc bị tấn công mạng.

Sau khi triển khai, doanh nghiệp cần thiết lập các chỉ số đo lường hiệu quả như thời gian xử lý đơn hàng, độ chính xác dữ liệu, mức độ hài lòng người dùng, chi phí vận hành... để đánh giá kết quả và có cơ sở điều chỉnh. Đây cũng là giai đoạn cần duy trì liên lạc với nhà cung cấp để cập nhật các bản vá, nâng cấp hệ thống và tiếp nhận phản hồi từ người dùng nhằm cải tiến quy trình quản trị liên tục.

Tóm lại, để lựa chọn và triển khai một hệ thống ERP hiệu quả, doanh nghiệp không thể chỉ quan tâm đến công nghệ, mà còn phải đồng thời đầu tư cho con người, quy trình và văn hóa tổ chức. Một chiến lược triển khai toàn diện, có sự phối hợp liên ngành, sự quyết liệt từ lãnh đạo và kế hoạch đào tạo - hỗ trợ chặt chẽ sẽ là nền tảng cho sự thành công lâu dài của hệ thống ERP■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

Vũ Thị Minh Lý (2024). Ứng dụng ERP: Giải pháp chuyển đổi số trong các doanh nghiệp nhỏ và vừa, Tạp chí Khoa học Kinh tế và Dự báo, số tháng 11/2024.

Nguyễn Thị Kim Anh (2021). Hoàn thiện hệ thống thông tin kế toán hướng tới ứng dụng ERP tại các VNPT tỉnh, thành phố thuộc tập đoàn Bưu chính viễn thông Việt Nam, Luận án tiến sĩ kinh tế, Học viện Tài chính.

Nguyễn Thị Bích Liên (2012). Xác định và kiểm soát các nhân tố ảnh hưởng chất lượng thông tin kế toán trong môi trường ứng dụng hệ thống hoạch định nguồn lực DN ERP tại các DN Việt Nam, Luận án tiến sĩ kinh tế, Trường Đại học Kinh tế TP. Hồ Chí Minh.

Ngày nhận bài: 23/2/2025

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 9/3/2025

Ngày chấp nhận đăng bài: 25/3/2025

**SOLUTIONS FOR SELECTING THE OPTIMAL ENTERPRISE
RESOURCE PLANNING (ERP) SYSTEM**

● **LE THI HUYEN**

Faculty of Management and Marketing, University of Economics -
Technology for Industries

ABSTRACT:

In the digital era, enterprise resource planning (ERP) systems play a critical role in enhancing productivity, streamlining operations, and strengthening business competitiveness. However, the wide variety of ERP solutions available, combined with differences in organizational scale, industry, and strategic goals, makes selecting an appropriate system a complex challenge for managers. This study provides an overview of ERP systems, identifies key criteria for system selection, and proposes strategic solutions to support businesses in making informed, effective decisions. The aim is to ensure successful and sustainable ERP implementation aligned with organizational needs.

Keywords: ERP, enterprise resource planning, digital transformation, software selection, operational optimization.